

A Fővárosi Törvényszék

dr. Jaczkovits Zita (4400 Nyíregyháza, Súlyom utca 12. fsz. 1.) ügyvéd által képviselt
Orosz Mihály Zoltán (4245 Érpatak, Napfény major 1.) **felperes,**

személyesen eljár

coMMUnity.eu Szerkesztősége (1136 Budapest, Balzac utca 21. I/2.) **alperes ellen,**

sajtóhelyreigazítás iránti perében meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy az általa üzemeltetett coMMUnity.eu internetes portálon 15 napon belül a sérelmezett cikkel azonos helyen, valamint a sérelmezett cikk címe felett a cikk elérhetőségéig a szöveggel azonos betűmérethet hozza nyilvánosságra az alábbi közleményt:

„*Helyreigazítás:*

„ A coMMUnity.eu weboldalon 2013. május hó 27. napján megjelent *Eltitkolt tények a cigány gyilkosságok ügyében*” című cikkben

-” valótlannal állítottuk, hogy Érpatak polgármestere, Orosz Mihály Zoltán és az Újfehértói rendőrőrs akkori parancsnoka, Fekesházi Szabolcs együtt jártak abba a debreceni zenei klubba, ahol a roma gyilkosságok későbbi vádlottjai dolgoztak, illetve ahol 2009. augusztus 21-én hajnalban őrizetbe vették őket. ”

-”valótlannal állítottuk, hogy az újfehértói polgármester fogkefével súroltatta le a rendőrség lépcsőjét az érpataki közmunkásokkal.”

-”valótlannal állítottuk, hogy az érpataki polgármester és az újfehértói rendőrkapitány együtt jártak abba a debreceni bárba, ahol a roma gyilkosságokat kitervelték.”

-valótlannal állítottuk, hogy a polgármestertől kapott információk szerint az ottani találkozókat az Érpatak határában található Zsindelyes Pálinkafőzde tulajdonosa kezdeményezte, és az volt a céljuk, hogy megoldást keressenek az érpataki problémákra.”

-”valótlannal állítottuk, hogy a helyszín megválasztása és az, hogy röviddel a kislétia gyilkosság előtt is találkoztak, félelmet váltott ki azokban az érpataki cigányokban, akik tudtak ezekről a

találkozókról., továbbá hogy bárki félt elmenni, a meghívót ma is őrzi...”

-”valótlanul állítottuk, nem sokkal a kislétai gyilkosság előtt, egy szombati napra, Orgován Zoltánt, az érpataki roma kisebbségi önkormányzat elnökét és a családját is meghívta Orosz polgármester egy ilyen összejövetelre. Ezzel kapcsolatosan meghívó sem készülhetett.

-” valótlanul állítottuk a képviselő testületi ülésen megkérdezték a polgármestert, miért éppen ott találkoznak az érpatakiak, de nem kaptak érdemi választ.”

„valótlanul állítottuk, hogy Orosz Mihály Zoltán, aki jóban volt Barabással, máskor is járt a Perényi 1 klubban.”

Fentiekkel ellentétben Orosz Mihály Zoltán polgármester sem Fekesházi Szabolccsal az újfahértói rendőrőrs korábbi vezetőjével, sem a Zsindelyes Pálinkafőzde tulajdonosával nem látogatta a debreceni Perényi 1 klubot. Orosz Mihály Zoltán semmilyen összefüggésbe nem hozható a roma gyilkosságok kitervelésével, az elkövetőkkel. Az érpataki közmunkásokat soha nem utasították az újfahértói rendőrőrs lépcsőjének fogkefével történő súrolására. A hivatkozott pinceklubban nem tartottak érpataki találkozókat, az Érpatakról elszármazottak éves bálja, egy hagyományörző összejövetel került Debrecenben megtartásra.”

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül bruttó 30.000.- (harmincezer) Ft és további 31.660.- (harmincegyezer-hatszázhatvan) Ft perköltséget.

Felhívja a bíróság az alperest hogy fizessen meg az államnak a NAV Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága külön felhívására 36.000,- (harminchatezer) Ft kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet a Fővárosi Ítéletáblához címezve, jelen bíróságnál kell 3 példányban benyújtania.

Fellebbezés esetén a Fővárosi Ítéletábla előtt a jogi képviselet kötelező.

Fellebbezési határidő lejártá előtt a peres felek kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

Ha a fellebbezés csak a perköltség nagyságára vagy viselésére a teljesítési határidőre, vagy az állam által előlegezett költség viselésére vonatkozik, illetőleg ha a fellebbezésnek az ítélet indokolása ellen irányul, bármelyik fél kérheti, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson bírálja el.

INDOKOLÁS

Az alperes által szerkesztett, Méltóságot mindenkinek mozgalom internetes oldalán 2013. május 27-én, Eltitkolt tények a cigány-gyilkosság ügyében című cikk jelent meg, melynek szerzője Tódor János volt.

A cikk az alábbiakat tartalmazza:

„A Cigány Néprajzi Tanulmányok -sorozat hamarosan megjelenő legújabb kötetében szereplő írásában a kutató egyebek mellett azt állítja, hogy Érpatak polgármestere, Orosz Mihály Zoltán és az Újfehértói rendőrőrs akkora parancsnoka Fekesházi Szabolcs együtt jártak abba a debreceni zenei klubba, ahol a roma-gyilkosságok, későbbi vádlottjai dolgoztak, illetve ahol 2009. augusztus 21-én hajnalban őrizetbe vették őket. Sem a nyomozás során, sem pedig az ítélelethozatal stádiumába érkező sorozatgyilkossági perben erre mindeddig nem derült fény...”

„Példaként említem, hogy adatközlőim szerint az újfehértói rendőrkapitány fogkefével súroltatta le a rendőrség lépcsőjét az érpataki közmunkásokkal.”

„arról sem szerzett tudomást a közvélemény, és senkinek nem szírt szemet, hogy az érpataki polgármester és az újfehértói rendőrkapitány együtt jártak abba a debreceni bárba, ahol a roma-gyilkosságokat kitervelték.”

„A polgármestertől kapott információk szerint, az ottani találkozókat az Érpatak határában található Zsindelyes Pálínkafőzde tulajdonosa kezdeményezte, és az volt a céljuk, hogy megoldást keressenek az érpataki problémákra.”

„A helyszín megválasztása, és az, hogy röviddel a kislétai gyilkosság előtt is találkoztak, félelmet váltott ki azokban az érpataki cigányokban, akik tudtak ezekről a találkozókról. Egyiküket meg is hívták, de félt elmenni, a meghívót ma is őrzi...”

Nem sokkal a kislétai gyilkosság előtt, egy szombati napra engem és a családomat is meghívott Orosz polgármester egy ilyen összejövetelre. Még az írásos meghívó is megvan valahol. Határozottan emlékszem, hogy abba a pinceklubba szólt a meghívó, ahol nem sokkal később elfogták a cigányok meggyilkolójait, nem pedig Barabás egy másik debreceni éttermébe- szögezi le Orgován Zoltán, az érpataki roma kisebbségi önkormányzat elnöke.”

Úgy emlékszik, a képviselő-testületi ülésen megkérdezték a polgármestert, miért éppen ott találkoznak az érpatakiak, de nem kaptak érdemi választ.”

„Tudomásom van arról, hogy Orosz Mihály Zoltán, aki jóban volt Barabással, máskor is járt oda.”

A bíróság a fenti tényállást a csatolt és ismertetett iratok tartalma, a felperes személyes nyilatkozata alapján, mérlegeléssel állapította meg.

A felperes az alábbi tartalmú helyreigazító közlemény közzétételét kérte a bíróságtól:

„„A Cigány Néprajzi Tanulmányok -sorozat hamarosan megjelenő legújabb kötetében szereplő írásában a kutató egyebek mellett azt állítja, hogy Érpatak polgármestere, Orosz Mihály Zoltán és az Újfehértói rendőrőrs akkora parancsnoka Fekesházi Szabolcs együtt jártak abba a debreceni zenei klubba, ahol a roma-gyilkosságok, későbbi vádlottjai dolgoztak, illetve ahol 2009. augusztus 21-én hajnalban őrizetbe vették őket. Sem a nyomozás során, sem pedig az ítélelethozatal stádiumába érkező sorozatgyilkossági perben erre mindeddig nem derült fény...”

„Példaként említem, hogy adatközlőim szerint az újfehértói rendőrkapitány fogkefével súroltatta le a rendőrség lépcsőjét az érpataki közmunkásokkal.”

„arról sem szerzett tudomást a közvélemény, és senkinek nem szűrt szemet, hogy az érpataki polgármester és az újfehértói rendőrkapitány együtt jártak abba a debreceni bárba, ahol a roma-gyilkosságokat kitervelték.”

„A polgármestertől kapott információk szerint, az ottani találkozókat az Érpatak határában található Zsindelyes Pálinkafőzde tulajdonosa kezdeményezte, és az volt a céljuk, hogy megoldást keressenek az érpataki problémákra.”

„A helyszín megválasztása, és az, hogy röviddel a kislétai gyilkosság előtt is találkoztak, félelmet váltott ki azokban az érpataki cigányokban, akik tudtak ezekről a találkozókról. Egyiküket meg is hívták, de félt elmenni, a meghívót ma is őrzi...”

Nem sokkal a kislétai gyilkosság előtt, egy szombati napra engem és a családomat is meghívott Orosz polgármester egy ilyen összejövételre. Még az írásos meghívó is megvan valahol. Határozottan emlékszem, hogy abba a pinceklubba szöszölt a meghívó, ahol nem sokkal később elfogták a cigányok meggyilkolóját, nem pedig Barabás egy másik debreceni éttermébe- szöszözi le Orgován Zoltán, az érpataki roma kisebbségi önkormányzat elnöke.”

Úgy emlékszik, a képviselő-testületi ülésen megkérdezték a polgármestert, miért éppen ott találkoznak az érpatakiak, de nem kaptak érdemi választ.”

„Tudomásom van arról, hogy Orosz Mihály Zoltán, aki jóban volt Barabással, máskor is járt oda.”

Fentiekkel ellentétben Orosz Mihály Zoltán polgármester sem Fekesházi Szabolccsal, az újfehértói rendőrőrs korábbi vezetőjével, sem a Zsindelyes Pálinkafőzde tulajdonosával nem látogatta a debreceni Perényi 1 klubot. Orosz Mihály Zoltán semmilyen összefüggésbe nem hozható a roma-gyilkosságok kitervelésével, az elkövetőkkel. Az érpataki közmunkásokat soha nem utasították az újfehértói rendőrőrs lépcsőjének fogkefével történő súrolására. A hivatkozott pinceklubban nem tartottak érpataki találkozókat, az Érpatakról elszármazottak éves bálja, egy hagyományörző összejövétel került Debrecenben megtartásra.”

Az alperes a keresetre semmilyen nyilatkozatot, érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő. A felhívás ellenére tényállítást a cikkel kapcsolatosan nem tett, a kitűzött tárgyalásokon szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 342. § (1) és (2) bekezdése kimondja: Helyreigazításának a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény szerinti közzétételét az érintett személy vagy szervezet az általa vitatott közlemény közzétételétől számított harminc napon belül írásban kérheti a médiatartalom-szolgáltatótól vagy a hírügynökségtől.

(2) A határidőben kért helyreigazítás közzétételét csak akkor lehet megtagadni, ha a kérelemben előadottak valósága nyomban megcáfolható.

A 343. § (1) bekezdés szerint: Ha a médiaszolgáltató, a sajtótermék szerkesztősége vagy a hírügynökség a helyreigazítás közzétételére irányuló kötelezettségét határidőben nem teljesíti, az

azt igénylő fél ellene keresetet indíthat.

A Magyarország Alaptörvényének (Alaptörvény) IX. cikke szerint:

- (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.
- (2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.
- (3) A sajtószabadságra, valamint a médiaszolgáltatások, a sajtótermékek és a hírközlési piac felügyeletét ellátó szervezetre vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) az alábbiakról rendelkezik:

4. § (1) A Magyar Köztársaság jogrendje elismeri és védi a sajtó szabadságát, valamint biztosítja sokszínűségét.
- (2) A sajtószabadság kiterjed az államtól, valamint bármely szervezettől és érdekcsoporttól való függetlenségre is.
- (3) A sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcset, valamint nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével.
10. § Mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint a Magyar Köztársaság polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről.
12. § (1) Ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.
- (2) A helyreigazító közleményt napilap, internetes sajtótermék és hírügynökség esetében az erre irányuló igény kézhezvételét követő öt napon belül a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben, lekérhető médiaszolgáltatás esetében az erre irányuló igény kézhezvételét követő nyolc napon belül a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben, más időszaki lap esetében az igény kézhezvételétől számított nyolc napot követően a legközelebbi számban a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben, lineáris médiaszolgáltatás esetében pedig ugyancsak nyolc napon belül, a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és azzal azonos napszakban kell közölni.

A helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának legfőbb szempontjait a Legfelsőbb Biróság (Kúria) Polgári Kollégiumi állásfoglalásai tartalmazzák.

A PK 12. számú állásfoglalás értelmében annak a megállapításánál, hogy megvalósult-e a Ptk. 79. §-ában meghatározott jogsértés, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket, tényállításokat a társadalmi érintkezésben általánosan elfogadott jelentésük szerint kell figyelembe venni, és valóságos tartalmuknak megfelelően kell értékelni. A kizárólag betű szerinti, formális értelmezés sok esetben ellentétes lenne a sajtó-helyreigazítás céljával és rendeltetésével.

A jogsértés elbírálásánál ezért nem lehet a használt kifejezéseket elszigetelten vizsgálni, tekintettel kell lenni a szöveggörnyezetre is, és az egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összetartozó részeket összefüggésükben kell vizsgálni. Így kell megállapítani, hogy a sajtóközlemény kifogásolt részében, illetőleg a közlemény egészében – esetleg a címében – kifejezett tényállításával meghamisítja-e, hamis színben tünteti-e fel a valóságot, ezért alkalmas-e a személyhez fűződő jogok vagy érdekek megsértésére, tehát megalapozza-e a helyreigazítás elrendelését. Ha a közlemény a maga egészében és összefüggéseiben megfelel a valóságnak, ez

esetben egyes – az egészhez képest lényegtelen – részlet nem szolgálhat alapul helyreigazításra. A közvélemény tájékoztatása szempontjából nem jelentős, a helyreigazítást kérő személyiségének megítélése szempontjából pedig közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések ugyanis nem értékelhetők a közlemény egyéb részeitől függetlenül. Ez következik a sajtó-helyreigazítás társadalmi rendeltetésének helyes értelmezéséből. Nem vezetne ugyanis helyes eredményre a tényállítások összefüggő láncolatának a feldarabolása és minden egyes láncszemnek az összefüggésekre tekintet nélküli mechanikus vizsgálata. A használt kifejezések és összefüggésük vizsgálatánál, valóságos tartalmuk szerinti értékelésénél jelentősége lehet a vizsgált kérdéssel kapcsolatban társadalmilag kialakult közfelfogásnak, általános vélekedésnek is.

A jogsértő közlés történhet közvetetten: célzásokkal, utalásokkal, egyes tényállásrészek elhagyásával, a tényálláselemek téves következtetésre indító csoportosításával. Ilyen esetben is lehetővé kell tenni a helyreigazítást, ha a közlemény valóságos tartalma alkalmas valótlan tényállítás kifejezésére, illetve a való tények hamis feltüntetésére. Nyilvánvaló, hogy helyreigazításnak van helye akkor is, ha a sajtó valamely nyilatkozat lényeges értelmének a megváltoztatásával, a nyilatkozat egyes elemeinek a kihagyásával vagy átcsoportosításával tünteti fel hamis színben a valóságot.

Nem adhat alapot helyreigazításra a személyiségi érdekek esetleges sérelme, ha nem tényállítás útján valósul meg. Ebből következően véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja.

A sajtóközlemények körében a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti tárgyú vita szabad kibontakoztatása a társadalmi fejlődés nélkülözhetetlen feltétele, közéleti aktivitásra ösztönöz, társadalomformáló és személyiségalakító hatású. Az ilyen vitával kapcsolatos véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat általában nem lehet sajtó-helyreigazítás tárgya, mert a sajtó-helyreigazítás a tényállításokra korlátozódik. Az ilyen tárgyú közlemények olyan tényállításokat, tényközléseket is tartalmazhatnak, melyekre vonatkozóan esetenként éppen a rendelkezésre álló előzmények, adatok alapján állított, illetve feltételezett tények valósága vagy valótlanlansága a vita tárgya. Ez esetben sem lehet tehát helye sajtó-helyreigazításnak, és akkor sem, ha a tényállítás nem annak a személyére vonatkozik, aki igényt kíván érvényesíteni. A társadalmi, politikai, tudományos, művészeti vita eldöntése nem a sajtó-helyreigazítási eljárásra tartozik.

A PK. 13. számú állásfoglalás szerint: Sajtó-helyreigazítási igényt az érvényesíthet, akinek a személyhez fűződő jogait megsértették. A jogsértés a szóban levő esetben valótlan tényállítással, illetve való tények hamis színben feltüntetésével valósul meg. Ezért sajtó-helyreigazítást az kérhet, akiről ilyen jogsértő közlés történt. Elsősorban az, akit a sajtóközleményben név szerint megjelöltek. Valakinek a személyére azonban egyéb módon, nevének a megjelölése nélkül is lehet utalni, a közlés a számára ilyen esetben is sérelmes lehet. Ezért sajtó-helyreigazítást az is követelhet, akit név szerint nem jelöltek meg, ha a közlés a személyére vonatkozik, a személyét érinti, feltéve, hogy személye a sajtóközlemény tartalmából valamilyen módon felismerhető.

A PK 14. számú állásfoglalás értelmében a sajtóközlemény vitatott tényállításainak valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani. Ez a bizonyítási kötelezettség általában akkor is fennáll, ha a sajtószerv híven közli más személy tényelőadását, vagy átveszi más szerv (sajtószerv) közleményét. Önmagában tehát a sajtószerv objektív felelősségét nem érinti az, ha a közlés alapjaként mástól származó információt jelölnek meg, annak valóság tartalmát is a sajtószerv köteles érdemben bizonyítani.

Nem terheli azonban a valóság bizonyításának kötelezettsége a sajtószervet abban az esetben, ha a valóságnak megfelelően közli a vádirat, illetőleg a büntető bírósági tárgyalás, a nem jogerős büntető bírósági ítélet tartalmát, közöttük a vádlott védekezését is.

A PK 15. számú állásfoglalás értelmében, amennyiben a bíróság a helyreigazítási kérelemnek helyt

ad, a kérelem és az ellenkérelem korlátai között annak tartalmát maga állapítja meg. A helyreigazító közleményből- a maga egészét, összefüggéseit is tekintve- ki kell tűnnie annak, hogy a kifogásolt sajtóközleménynek mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények. A közlemény szövege nem alakítható úgy, hogy ezáltal a tartalma elveszítse a helyreigazító jellegét.

A helyreigazító közlés akkor tölti be a rendeltetését, ha a kifogásolt közlemény valóságsértő voltát, szükség szerint a való tényeket félre nem érthetően kifejezésre juttatja.

Az Alkotmánybíróság több esetben foglalkozott a szabad véleménynyilvánítási jog tartalmával, terjedelmével, jogi védelmével és korlátaival egyaránt.

Az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB. számú határozatának indokolása szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog olyan kiemelt fontosságú alkotmányos alapjog, amely csak kivételesen indokolt esetben korlátozható. Ebből következően a sajtószabadságot eshetőlegesen korlátozó szabályokat minden esetben megszorítóan kell értelmezni. Ebben a körben leginkább a részletes indokolást az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB. számú határozata tartalmazza. Ez alapelveként rögzíti, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. Az Alkotmány a szabad kommunikációt biztosítja, és nem a kifejtett vélemény tartalmára vonatkozik a szabad véleménynyilvánítás alapjoga. Ebben a folyamatban helye van még minden véleménynek, jónak és károsnak, kellemesnek és sértőnek egyaránt. Mindebből a bíróságra nézve az következik, hogy amennyiben a bíróság egy-egy kitélt véleményként értékkel, nem vizsgálhatja annak értékét és valóságtartalmát, mert az nem a feladata. A véleményként történő értékeléssel a bíróság nem a kifejtett véleménnyel való egyetértését, vagy az azzal való azonosulását fejezi ki, mert az sem a feladata.

Az Alkotmánybíróság részletesen foglalkozik az Emberi Jogok Európai Bíróságának vonatkozó gyakorlatával. Abból kiemelte azt az alapelvet, hogy nincs demokratikus társadalom, pluralizmus, tolerancia és nyíltság nélkül, a véleménynyilvánítás szabadsága a demokratikus társadalom egyik alapköve, fejlődésének egyik feltétele. E szabadság az olyan gondolatokat, információkat, elveket és nézeteket is megilleti, amelyek sértőek, meghökkentőek, vagy aggodalmat keltenének.

Az Alaptörvény a véleménynyilvánítás szabadság megfogalmazásánál nem teszi kifejezett különbséget tényközlés és értékítélet között. A véleménynyilvánítási szabadság alapvető célja annak a lehetőségnek a biztosítása, hogy az egyén mások véleményét formálja, meggyőzzön másokat saját álláspontjáról. A véleménynyilvánítás szabadsága ezért általában mindenféle közlés szabadságát magában foglalja, még pedig függetlenül a közlés módjától és értékétől, erkölcsi minőségétől és többnyire valóság tartalmától is. Önmagában valamely tény közlése is véleménynek minősülhet, hiszen magának a közlésnek a körülményei is tükrözhetnek véleményt, azaz a véleménynyilvánítás alkotmányos alapjoga nem korlátozódik csupán az értékítéletekre. A véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál azonban az Alkotmánybíróság indokoltan látta különbséget tenni értékítélet és tényközlés között. Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére, a véleménynyilvánítási szabadság minden esetre kiterjed, függetlenül attól, hogy az értékes, értéktelen, igaz, vagy hamis érzelme, vagy észérveken alapul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint azonban fokozott alkotmányos védelmet élveznek azok az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésének adnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak.

A véleménynyilvánítási szabadság nem ilyen feltétlen a tényállítások tekintetében. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanágának vagy foglalkozása, hivatása gyakorlása szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjuk,

felelős gyakorlásából eredő gondosságot elmulasztotta.

A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, de az alkotmányos védelem nem vonatkozhat a tények meghamisítására. Ezen túlmenően a szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható és a valóltan tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettségekkel jár a közvélemény alakításában hivatásszerűen részt vevő személyek esetében. Az állandó bírói gyakorlat az újságírókat egyértelműen ebbe a személyi körbe tartozónak tekinti.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 4. § (1) bekezdése szerint:

„A polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni.”

A Ptk. 5. § (1)-(2) bekezdése szerint:

„(1) A törvény tiltja a joggal való visszaélést.

(2) Joggal való visszaélésnek minősül a jog gyakorlása, ha az a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő célra irányul, különösen ha a nemzetgazdaság megkárosítására, a személyek zaklatására, jogaik és törvényes érdekeik csorbitására vagy illetéktelen előnyök szerzésére vezetne.”

A P. 3. §- az alábbiakról rendelkezik:

(1) A bíróság a polgári ügyek körében felmerült jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el. Ilyen kérelmet - ha törvény eltérően nem rendelkezik - csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő.

(2) A bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakoszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.

(3) A jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

(4) A bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozatához nincs kötve. A bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A bíróság a bizonyítás elrendelését mellőzni köteles, ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkésetten, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő, kivéve, ha a törvény eltérően rendelkezik.

(5) Ha törvény másként nem rendelkezik, a bíróság a polgári perben alakoszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas. E rendelkezések nem érintik a törvényes vélelmeket, ideértve azokat a jogszabályokat is, amelyek szerint valamely körülményt az ellenkező bizonyításáig valónak kell tekinteni.

(6) A bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, jognyilatkozatot, valamint a bírósághoz benyújtott okiratot megismerhessenek és azokra - törvényben előírt időn belül - nyilatkozthassanak.

A 141. § az alábbiakat tartalmazza:

(2) A bíróság - ha ez a tényállás megállapításához szükséges -, a feleket felhívja nyilatkozataik megtételére és lefolytatja a bizonyítási eljárást. A fél köteles a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait - a per állása szerint - a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjeszteni. Ha a bizonyítás lefolytatása az első tárgyaláson ennek ellenére nem lehetséges, vagy csak részben lehetséges, a bíróság a tárgyalás elhalasztása mellett elrendelheti a per további előkészítését.

(3) Írásbeli előkészítést csak akkor lehet elrendelni, ha a felet jogi képviselő képviseli, vagy ha a félnek, illetve képviselőjének az írásbeli előkészítés nem okoz különösebb nehézséget.

(4) Írásbeli előkészítés esetében az erre vonatkozó iratot, ha a bíróság másként nem rendelkezik, a tárgyalási időköz első harmadában, az ellenfélnek arra vonatkozó nyilatkozatát pedig oly időben kell a bíróságnál előterjeszteni, hogy arra a vele szemben álló fél a tárgyaláson nyilatkozhassék.

(6) Ha a felek valamelyike tényállításának, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével - a (2) bekezdésben előírt kötelezettsége ellenére - alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevárása nélkül határoz, kivéve, ha álláspontja szerint a fél előadásának, előterjesztésének bevárása a per befejezését nem késlelteti.

A bíróság részletesen tájékoztatta a kitűző végzésében a feleket a bizonyítási teherről. Tájékoztatta az alperest arról, hogy a perben az alperest terheli a tényállítások tekintetében a bizonyítási kötelezettség.

Tájékoztatta a bíróság a feleket a bizonyítatlanság jogkövetkezményeiről is.

A fentiek ismeretében az alperes nem jelent meg, nyilatkozatot nem tett, ezért a bíróság úgy tekintette, hogy a felperes keresetében foglaltak teljesítését nem ellenzi.

Ennek megfelelően, figyelemmel a PK 15. számú állásfoglalásra is, a bíróság a rendelkező részben megfogalmazottak szerint kötelezte az alperest helyreigazítás közzétételére.

Az alperes pervesztes lett, ezért a bíróság a Pp. 78.§-a, és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet alapján kötelezte a perköltségek megfizetésére és viselésére.

A felperesi képviselő munkadíjáról a 32/2003. IM rendelet alapján, mérlegeléssel határozott.

Budapest, 2013. október 9.

Dr. Jakabosné Dr. Németh Monika s.k.
Bíró

A kiadmány hitelével: